

Turan Eser: Mücadelemiz gerçek bir laiklik için

Yıllardır Alevi örgütlenmesi içinde mücadele eden, araştırmacı ve yazar Turan Eser ile Devlet, Toplum ve Aleviler yazı dizisi için konuştuk.

5 Ekim 2012 Cuma

Bugün, Sünni hegemonya altında Kızılbaşların, Bektaşilerin, Nusayrilerin çok ciddi sıkıntılar çektiğini biliyoruz. Türkiye’de alevi sorununun yanında, aslında yaşanan bir Sünni sorunu veya Sünni devlet anlayışı sorunu var mıdır?

Kesinlikle Türkiye’de bir Sünnilik sorunu vardır. Türkiye’de devlet ve siyaset kendisini cumhuriyetin kuruluşundan itibaren Sünnilik ekseninde örgütlenmiştir. Devlet ideolojik kültürel kimliği Türklük etnik kimliği üzerinden; Sünnilik ekseninde de devlet dini inşa etmiştir. Atılan tüm politik ve stratejik adımlar, devlet aygıtlarını bu etnik ve mezhep kimliğine göre örgütüyor.

Devletin resmi Sünnilik anlayışı hem kışla, hem cami ideolojisine uyum sağlıyor. Devlet toplumu biçimlendirmek isterken, toplumu bir tür yeniden üretilen hammadde olarak görüyor ve doğrudan ideolojik ve kimlik ürünleri çıkartmaya çalışıyor. Bu üretim aygıtları bir tür fabrika gibidir. Bu fabrikalar da ideolojik ve kültürel biçim verilmiş etnik ve dinsel elbiseler üretiliyor. Bu farikaların farklı sahipleri ve özellikleri de var, bazen paşa, bazen hoca olabiliyor, bazen de ikisi birlikte de olabiliyor. 12 Eylül’de cami ve kışlanın ittifakını görürsünüz. Bu ittifakın hedefi sadece bir toplumsallaşma projesi değil, sadece Türk İslam Sentezine dayalı dinsel ve dinsel bir kimlik oluşturmakla sınırlı değil, aynı zamanda devletin emek sermaye alanın da yaşamakta olan çelişkiler ve çatışmada, sermayeden yana tutum almakta vardır. 12 Eylül darbesi, sola, sosyalistlere karşı din adamı yetiştirmek için, zorunlu din derslerini, kuran kurslarını ve imam hatipleri örgütleyerek, toplumsal muhalefetin pasifize edilmesi ve Aleviler baştan olmak üzere farklı kültürel kimliklerin asimilasyonu hedeflemiştir; AKP’de bunun devamını, artan imam hatiplerle, ilahiyat fakülteleriyle ve 4+4+4 yasasıyla getiriyor. Yani iki hedef; Toplumsal muhalefeti bitirmek ve asimilasyondur.

Aleviler, geçmiş tarihten beri toplumsal olarak, demokrasi, adalet, özgürlükler, eşitlik, cumhuriyet, laiklik, emek ve barıştan yana aldıkları tutum nedeniyle, darbelerin ve egemenlerin hedefinde olmuştur. Tarihsel muhalif kimliğe sahip olan, bozuk düzende sağlam çark olmaz diyen Pir Sultan’ların, Baba İshak’ların, Kalender Çelebilerin Aleviliği bunun için geçmişten beri baskı altındadır.

Devletin Sünnileştirme hedefi, Alevi-Bektaşi örgütlenmesinin kırılması için çok önemlidir. Çünkü Alevilerin varlığı ve savunduğu dünya görüşü, egemenlerin çirkinliği deşifre ediyor. Alevilikte ve Alevilerde biat yoktur, özgür tutum içinde rızalık almak vardır, eşitlik vardır. Farklılıklarıyla tüm insanların bir arada ve eşit koşullarda Rıza Şehrinde yaşamasını savunur, bu devletin ve AKP iktidarının tutumuyla taban tabana zıt. Aleviler bunun için devletle bir türlü anlaşamaz. Osmanlıdan itibaren bu anlaşamama hali sürmektedir. Aleviliğin devlet ve Türk İslam Sentezci iktidarlara sadece inançsal bir kimlik olarak sorun yaşadığını söylemek eksik olur. Çünkü Alevilerin sorununu ve iktidar eleştiriler salt inanç özgürlüğü alanına sıkıştırılmaz. Bu devletin Alevilerle olan ilişkisini din, inanç üzerinden kurup daraltır. Bu eksik bir bakıştır. Çünkü Aleviler bu ülkede yaşayan 73 milyon insanın ihtiyacı olan demokrasi, özgürlük, eşitlik, barış ve emeğin haklarını savunmakta vardır. Alevilerin tüm toplumsal sorunlardaki duyarlılığı ile birlikte Alevileri anlamak ve tanımak gerekir.

Şeyhülislam devleti, Alevileri Yavuz döneminde öldürdü olmadı, inkâra başladı olmadı; özellikle cumhuriyetten sonra asimilasyona yöneldi. Devlet Alevileri Sünni, Kürtleri Türk yapmak üzere tercihini kullanıp, devletin Sünni-Türk ideolojisini bizzat, hükümetler, bürokrasi, eğitim, 657’ye tabi din memurları üzerinden bunu yaptı. Din ve inanç özgürlüğü sivil bir alana bırakılmıyor. Doğrudan kamu kurumları ve devletin dinsel ideolojik aygıtları üzerinden yapılmıştır. Oysa devletin asli görevi bir din oluşturmak ya da dindar üretmek değil, vatandaş kimliğini taşıyan herkesin tüm hak ve özgürlüklerini korumaktır. Türkiye’de devlet, vatandaşla ilişkisini Sünnilik ve Türklükle kurarak, demokrasi ve hukuk dışı bir ilişki kuruyor. Devletin kapısını Sünni Türk olmayan biri çalarsa açılmaz. Yani bir Alevi devlet kapısının ziline bastığı zaman “giriş pin kodunuz yanlış” cevabı alıyor. Çünkü kamu, mezhepçi ve etnik bir anlayış üzerinden inşa edilmiştir. 19. Yüzyıl ile 20. Yüzyılın başına ait bu anlayış sorun ve gerilim üretiyor. Bakın halen TBMM’de bile tartışmalarda Kuran referans alınır, hadisler

referans alınır. Yargı kararlarında Ulemaya danışır. Avrupa İnsan hakları Mahkemesi karar verir, başbakan "ulemaya danışınlar" der. Yani gerek devlet, gerekse onun yürütmesi hükümet çoğunluğun dinini, resmi fabrikalarda yeniden üretir. Böylece azınlıklar üzerinde mahalle ve okul baskısı inşa edilir, toplumsal baskı mekanizmaları, çoğunluk inancı üzerinden birer tahakküm olarak yaygınlaşır.

Devlet bu çoğunluğun dinini üretmekten vazgeçmesi mümkün mü?

Devletin bugün kalkıp da, artık tüm inançsal ve etnik kimlik üretmek ve bundan vazgeçtik, özgür, tüm kültürel kimlik haklarına eşit ve saygılı, demokratik vatandaşlık hakkı üzerinden toplumla ilişkiyi yeniden kuracağız demesi devletin yaptığı bütün kötülüklerle ve geçmişin günahlarıyla yüzleşmesi demektir. Ama devletin ve AKP hükümetinin, geçmişin ve bugünün etnik, dinsel ve siyasal katliamlarıyla, kötülükleriyle ve günahlarıyla yüzleşecek yüzü yoktur. Yüzleşmek için yüz lazım. Devlet ve siyasi iktidar bunu yapmıyor; asırlardır insanların dilini ve dinini zorla belirlemiş, bundan vazgeçemiyor; Sünnilik, Türklük, asker, hoca, erkek, patron bütün cumhuriyet tarihinde oluşturulan vesayet bu. Bundan vazgeçmesi ve demokratikleşmek mümkündür. Bunun için bu değerlere sahip sol, devrimci, sosyalist ve gerçek anlamda sosyal demokrat bir iktidara ihtiyaç vardır.

Bu tam bir Emevi devleti değil mi?

Aynen öyle; yani demokratik devlet-toplum-vatandaş ilişkisi bizde de yok. Özlenen, daha özgürlükçü, katılımcı, demokratik, çoğulcu bir devlet toplum ilişkimiz yok. Vatandaşlık hakları çiğnenerek mezhep üzerinden, etnik kimlik üzerinden ilişki kuruyor devlet.

Alevilere de böyle yapıyor. Örneğin, Alevilik İslam'ın içi mi dışı mı sorusu, sadece Alevilerin kendi dünyasına ait olan ve başka kimseyi ilgilendirmeyen bir sorudur. Ama devlet Alevilerin karşısına önce bu soruyla çıkıyor, bu ancak ilkel kabilelerde olabilir. Bu durum anayasaya da aykırıdır. Anayasanın ikinci maddesinde "Türkiye Cumhuriyeti demokratik, lâik ve sosyal bir hukuk Devletidir."der. Bugüne bakarsak durumun hiç de böyle olmadığını görürüz. Ortada daha çok teokratik, otoriter, ulemanın hukukuna dayalı, sadaka devleti görürsün. Özellikle AKP döneminde, yaklaşık on yıldır, devlette teolojik referansların arttığını görebiliriz. Bu açıdan, devletin Alevilerle kurduğu ilişki, Alevi teolojisi üzerinden olamaz, Alevileri kültürel kimlik haklarını özgürce yaşayan ve hakka sahip bir vatandaş olarak kabul edilmek zorundadır. Bir vatandaş inancı yüzünden baskıya uğruyorsa, herkes uğruyordur. Bunun tek çözümü devletin tamamen gerçek manada laik olması, din işlerinden elini koşulsuz ve tamamen çekmesi ile mümkün olabilir.

Devlet din üretmez, devlet dindar üretmez. Bugün 4+4+4 yasasıyla, imam hatiplerle, Kuran kurslarıyla yapmak istediği şey tam da bunlardır. Bunlar din, vicdan, inanç özgürlüğü üzerinde bir hak ihlalidir, gasptır. Devletin memuru, fetvası, camisi, imamı benim vicdanıma hükmediyorsa burada bir vicdan özgürlüğünden bahsedemeyiz. Bu nedenle devleti dinsizleştirmek gerekir.

Alevi sorununu tanımlarken bunun bir varlık sorunu olduğunu söylememiz de mümkün o zaman. Devletin hem kendi eliyle, hem de mahalle baskısıyla yürüttüğü politika bunun göstergesi. Bu sorun devlet nazarında bir Alevilik sorunuyken, aslında sorun Aleviler.

Doğru, Aleviliğin, Hıristiyanlığın veya başka dinlerin kendi iç tartışmaları bitmez, ama bu tamamen o inanışa sahip olan insanların kendi iç tartışma ve teolojik olarak üretim, yenilenme ve muhabbetle sınırlı içsel alana dair sorunlarıdır, bunlar devleti ilgilendirmez. Devletin girdiği vicdan, özgür değil, işgal edilmiş vicdandır. Biz Alevilerde aslında zorunlu din derslerinin, Diyanetin ve imam hatiplerin kaldırılmasını talep ederken, devlet işgali altındaki tüm Sünni, Alevi, Gayri Müslim ve Ateistlerin, devlet diniyle işgal altındaki vicdanları özgürleştirmek ve sivilleştirme istiyoruz.

Temel olarak, Alevilerin bugün devletle yaşadığı sorunlar vardır. Bu da devletin Alevilerle eşit vatandaşlık üzerinden bir ilişki kurmamasından kaynaklanıyor. Evet, Alevilerin sorunları vardır. Örneğin, inanç özgürlüğü kapsamında, herhangi bir inanışa mensup kişi, bu inancı kiminle, nerede nasıl yaşayacağına kendi karar verir. Devlet sadece inanan ya da inanmayan herkese özgürlük alanları açmakla sınırlı görevler vardır. Bunu yaparken de her inanç grubu için yapar. Ama bu hakları sadece Sünni, Hanefi inanç için tahsis ediyorsanız, toplumu böyle tek tipleştiriyorsanız, tepkisizleştiriyorsanız burada büyük bir sorun vardır. Aleviler de haklı olarak bu asimilasyona biat etmez ve boyun eğmez.

Geçmişten itibaren devletin kurduğu ilişki dini sömürüdür. Dini toplumun vicdanına hükmetme aracı olarak

görmüştür. Geçmişte vicdanına devlet tarafından hükmedilenleri gördük. Hatırlayın, Amerikan 6. Filosu Türkiye karasularına geldiğinde vicdanına devletin hâkimiyet kuramayacağını söyleyip “Yankee Go Home!” diye bağırırken; devletin vicdanını yaşıyanlar ise 6.Filoyu kible alıp namaza durdular, bunu yapanlar muhafazakâr ve milliyetçi kanattaydı. Dün 6.Filoyu kible yapıp namaz kılanlar, darbelerin mimarıydı, bugün ise hükümettir.

Devlet talana, tüketim terörüne, emek sömürüsüne, tek tipleşmeye karşı direnmeyecek, devlete biat edecek insanlar istiyor. Alevi kültürü işte bunların hepsine karşıdır, biat Alevilikte yoktur. Bu Aleviliğin içinde bulundurduğu devrimci damardan gelir. Aleviliğin Ulu Ozanlarına bakın, hiçbiri eceliyle ölmemiştir, bir direniş ve haksızlığa meydan okurken hakka yürümüşlerdir. Ya derileri yüzülmüş, ya işkence edilmiş ya da asılmışlardır. Yani Kerbela’dır, darağacıdır, yüzülmektir, yanmaktır, kurşunlanmaktır bedel. Devlet bu yüzden Alevilerin kimliğine, haksızlığa karşı olan insandan yana tutumlarına benzer özelliklerine karşıdır. Devlet farklı olana çoğunluğun dinsel kimliğiyle, Sünnilik kimliği ile karşı duruyor. Toplumsal muhalefeti bitirmek ve kültürel asimilasyon için din istismarı yapıyor. Devlet geçmişte de dini komünizmle mücadele aracı olarak kullandı. Evren’in deyimiyle “Komünizm tehlikesine karşı din adamı yetiştirmektir” Fettullah Gülen gibilerin içinde yer aldığı ABD destekli Komünizmle Mücadele Dernekleri bunun ürünüdür, Milli Görüş bunun ürünüdür.

Bugün ise diktatörleşen AKP’nin 4+4+4 düzenlemesi bir yanıla eğitimin tümüyle dindarlaşmasını sağlarken, Alevileri, Gayri Müslimleri, Ateistleri ve Sünnileri devlet mezhebiyle asimilasyona maruz tutarken, diğer yanıla da 4+4+4 düzenlemesi neoliberalizmin, tek kutuplu dünyanın sömürü ilişkilerini reddetmeyecek itaatkâr, biatçı ve şükürcü bir nesil oluşturma çabasıdır. Yetişecek dindar nesil, işçi ve emekçi sınıfı bilincinden, eşitlik ve adalet temelinden uzak bir nesil olacak. Buna uygun olmayanlar, solcular, Aleviler gibi toplumsal muhalefet kesimleri ise bugün AKP için en büyük tehdidi oluşturuyorlar. Tekrar edecek olursak, AKP bugün toplumu pasifize etmek isteğini dini referanslar üzerinden yapıyor.

Aleviliğin 60’larda, solla tanışması; 70’lerde, Birlik Partisi gibi bir eğilim de olsa da, sol örgütlerin içinde olması durumu 12 Eylül’den sonra değişti. 1990’larda Alevi örgütleri kurulsa da tüm Alevilere ulaşamadı bu durumu nasıl açıklayabiliriz?

Aleviliğin temeli eşit insandır. Bu eşit insan her türlü özgürlüğe ve eşitliğe sahip insandır. Sol düşünce ve devrimci tutum Aleviliğin temelinde, hamurunda var. TİP kurulduğunda Alevilerin büyük desteği vardır. Âşık İhsani gibi Alevi ozanlar TİP’in içindeydi, Pir Sultan su götürmez bir muhaliftir. Ancak, Alevilerin bir kısmı da, özellikle zengin olan Demokrat partide; onların devamı da kendini Birlik Partisi içinde yer almıştı. Bunlar şimdilerin Alevi sermayesini oluşturanlar, ama genel yoğunlukları çok düşük. Alevi hareketinin 20 yıllık mücadelesi, tecrübeleri ve birikimleri tüm engellemelere ve imkânsızlıklara rağmen Alevilerin tümünü kucaklamasa da önemli bir toplumsal güç haline gelmiştir. Uluslar arası bir güç oldu. Avrupa’da en kitlesel örgütlenmeyi Aleviler gerçekleştirdi. Türkiye’deki Alevi kurumların örgütsel ve anlayış farklılıklarına rağmen önemli bir toplumsal gücü vardır. Bununla farkında olunmadığını sanıyorum.

Alevi dernekleri, Aleviler ve Alevilik ayrı birer özne. Bu özneler Toplumsal muhalefetin neresinde? AKP’nin Alevi açılımında nasıl konumlandılar?

1993 Madımak katliamı sonrasında Alevilerin tepkisi daha örgütlü hale geldi. O sıralar birkaç dernek varken; Türkiye’de onlarca dernek oldu. Avrupa’da da dört beş dernek var iken yüzlerce dernek kuruldu. Yeni oluşan bu Alevi hareketine, büyük ölçüde sol ve sosyalist hareketten gelen Aleviler önderlik yaptı. Madımak katliamına tepki üzerine hareketlenen bu kitleselleşme biraz daha duygusal bir hareketti; kendi kimliğini hatırlama, öğrenme ihtiyacı da yaşıyordu. Kendi taleplerini oluşturuyor ve düşünsel zemin inşa ediyorlardı. Kitleselleşme, düşünsel tutumlar ve örgütlenmeyle birlikte, Aleviler arasında üç eğilimin ortaya çıktığını gördük; bu üç eğilim arasında örgütsel bir birlik ve ilişki yok. Her üç eğiliminde kendi içlerinde homojen olduğu da söylenemez. Üç yönelimden kabaca bahsederseniz; Cem Vakfı biraz daha Türk-Alevi İslamcıdır. İslam’ın özü olduğunu ifade eder ve devletin dinsel kamu hizmetine Aleviliği eklemek ister. Ehlîbeyt Vakfı biraz daha Şii İslamcılığı üzerinden örgütlenir ve AKP’ye yakınlığı olan bir örgütlenmedir. Mevcut din ve devlet ilişkisinden tek rahatsızlığı, Cem Vakfı gibi, bizi Alevileri de oraya monte edin der. Üçüncü bir kesim de bu yorumlardan ayrılarak, Aleviliğin Anadolu’ya özgün bir inanç biçimi olduğunu ifade eder. Hak-Muhammed-Ali ilişkisini Ortodoks İslam anlayışından farklı yorumlar ve Aleviliği besleyen teolojik öğelerin çoğulcu niteliğine işaret eder. Avrupa Konfederasyonu AABK ve Türkiye’de ABF, Pir Sultan, AKD, HBVAKV, vs. bu taraftadır. Bu hareket, yüzbinlerin katıldığı büyük Alevi mitinglerini de örgütleyen kesimdir. Üçüncü eğilim olarak bu kesim, Cem ve Ehlîbeyt Vakıflarının aksine, Alevi taleplerini teolojik zemine hapsedmeden, demokratik, hukuksal ve siyasal zeminde, inanç özgürlüğünü, laiklik ve demokratik anlayışla talep eder. Yani Aleviliği devlet içinde örgütlenmesine,

devletleşerek homojenleştirilmesine karşıdır.

Günümüzde devletin kendi eliyle yarattığı Hz. Ali ve ehlibeyt üzerinden bir Alevilik tanımı yapılıyor. Bu gidişatın kırılmasını nasıl öngörüyorsunuz?

Devletin bütün Alevi referansları, Ortodoks İslam anlayışından besleniyor. Adalet anlayışını ise İslam Şeriat hukukundan alıyor, Türkiye’de devlet ilişkilerini de bu referanslarla kuruyor. Onun için de Alevilerle ilişki kurarken Ali’yi ben daha çok seviyorum, ben daha Aleviyim diyor. Bu istismar ve vicdansızlıktan başka bir şey değil. Devletin kamu görevlisi olan yöneticiler herkese eşit olmak zorundadır. Kamu yöneticisi vatandaşıyla teolojik bir ilişki kuramaz. Bu sebeple “Ali’yi sevmek Alevilikse, ben daha çok Aleviyim” sözünün sahibi bir başbakan, bakan, milletvekili, kamu görevlisi, Diyanet İşleri Başkanı benim açımdan muhatap alınamaz. Alevileri camiye çağırmak da ancak cami akıyla konuşan bir devlet yöneticisinin sözü olabilir. Bu söz de ancak İslam devletlerinde söylenebilir. Aleviliğin buna indirgenmesi ve Alevileri bu derinlikte karşılamak kabul edilecek bir şey değildir. Aleviliği Namaz kılan ve camide hayatını kaybetmiş Hz. Ali ve ehlibeyte indirgemek, buradan işi başlamak, Aleviliği ve Alevileri Diyanet ve cami içinde örgütlemenin teolojik ve ideolojik tuzak argümanıdır. Alevilerin Hz. Ali ve ehlibeyt algısı ile AKP’nin ve Sünniliği Hz. Ali algısı arasında buluşması ve yakınlaşması zor bir felsefi, teolojik ve tarihsel uçurum vardır.

Peki, Başbakanın Karacaahmet Dergâhına ilişkin “Ucube” tanımını nasıl yorumluyorsunuz?

Bu bir Alevi nefreti ve düşmanlığıdır. Başbakan Erdoğan’ın Karacaahmet Dergâhındaki “Cemevi ucubedir” açıklaması, dini açıdan kutsal olana hakarettir.

Alevilerin ibadet yerine “cemevi ucubedir” diyerek ayrımcılık ve nefret besleniyor.

Türkiye’de ucube kimdir sorusunun cevabı; Dine ve etnik kimliğe dayalı ayrımcılık ve nefret üreten iktidarlar ve onların sözcüleridir, TBMM ve siyasettir, devletin eğitim sistemidir. Evet, din adına Türkiye’de bir ucubeleşme vardır, ama bu ucubeleşme sivil hayatta, insanların vicdanında yaşayan din ve inanç duygularında değildir. Devlet adına toplumsal homojenleştirmeyi Sünni-Türklük adına ideolojik olarak hedeflemiş, devlet dindarlığı ucubeleşmiştir.

Eğer zihni ya da fikri ucubeliklerin yanında, fiziki bir ucubelikleri sorarsanız Türkiye’de o da vardır. O ucubeleri görmek için, Onlarca Kilisenin zorla camiye çevrilmiş hallerine bakın. Ya da Alevi dergâhları gasp edip, Sultan II. Mahmut’un 11 Ocak 1827 tarihli fermanıyla, "Anadolu’daki bütün Bektaşî tekkelerinin türbe mahalleri hariç bütün binalarının yıktırılmasını; eşya, emlak ve diğer gelirlerine el konulmasını" emreden ucube fetvasını okuyun. Cemaatlara ve tarikatlara dağıtılan ve buralara dikilen camilere bakın. Örneğin asırladır bir Alevi-Bektaşî Dergâhı olan Hacı Bektaş Dergâhı da bu ucubelikte kapatılmıştır. Osmanlı’nın Sünnilik işgaliyle ucubeleşmiş asimilasyon camisine bakın. İşte asıl ucubelik 1834 yılında Sultan II. Mahmut gibi Alevi Dergâhlarını kapatıp oralara cami dikmektir. Yani kendinde olmayanı, zorla kendine benzetmek için savunduğun düşünce ve eylemlerin bizzat kendisi ucubeliktir. Bu ise Osmanlı’dan bugüne süregelmektedir.

Ortadoğu’ya da değinelim mi biraz? Hatay’da Suriye üzerinden yaratılan gerginlikle, bunun paralelinde Türkiye’de Alevilere yönelik artan baskıyı nasıl değerlendiriyorsunuz?

Aleviler bu konuda baştan beri çok doğru bir tutum aldılar. Neredeyse tüm Alevilerde bir solduyu hâkimdi tüm süreçte. Suriye meselesinin başbakanın dediği gibi Alevi azınlığın Sünni çoğunluğa baskı uyguladığı gibi bir inanca, ben sahip değilim, Alevilerin geneli de böyle düşünüyor. Orta doğudaki yaşanan onca devlet baskısı varken, AKP’nin sadece mezhep gözlüğüyle bakarak Suriye’yi görmesi çok manidar, Suriye’de yönetim yeni değil, Türkiye başta olmak üzere tüm Ortadoğu ülkelerinde bu baskı var, bunun ucunun olduğu nokta Büyük Ortadoğu Projesiyle Suriye’nin yeniden yapılandırılmasıdır. Çünkü bu proje için en tehlikeli grup Şiiler, çünkü Şiilerde ABD karşıtlığı üzerinden muhalif bir damar var. Burada olan biten bellidir. Ortadoğu’da Sünnilik anlayışı kullanılarak bir emperyalist hegemonya kurulmak isteniyor. Sorun demokratikleşme ya da Suriye’de baskıya son vermek değildir. “İnsani müdahale”, “demokrasi getirmek” amaçlı politikaların, savaş politikası olduğunu, Balkanlarda, Irak’ta gördük. Türkiye şu anda Suriye’deki rejimi BOP’in ihtiyacı doğrultusunda şekillendirmek için Türkiye’yi savaşın içine çekmek istiyor. Tezkere ile gelmesi, aslında bugüne kadar Suriye rejimi muhaliflerine verdiği desteği ve Türkiye’nin bu savaşta aldığı ve sürdüğü rolü biraz meşrulaştırmak vardır. Bu savaşta ölümlerden Türkiye’de doğrudan verdiği destekle sorumludur.

En tehlikelisi ise, AKP’nin ve Başbakanın Suriye üzerinden Türkiye Alevi-Sünni ayrımcılığını besleyen,

gerilimlere davet çıkaran siyasal söylem ve tutumdur. Türkiye Aleviler bir provokasyonun içine çekilmek istendi.

Türkiye'de de Malatya Sürgü'den başlamak üzere bir dizi gerginlik var. Adıyaman, Gaziantep, Didim, İzmir ve Kartal gibi yerlerde Alevilerin evlerini ve cemevelerini işaretleyerek, Suriye sürecinde provoke edilme istendi. Alevileri provoke etmek için çok uğraşılar, ama Aleviler bu konuda oldukça duyarlı oldukları için provoke olmadılar. Maraş'tan, Çorum'dan, Sivas'tan kazandıkları deneyim bunu engelledi. Ama AKP ve Başbakanın Alevi ayrımcılığı ve neferi üzerinden geliştirdiği dil, kendi Sünni seçmenini mezhepçilik üzerinden daha da kemikleştirmeye ve Alevilere karşı önyargılı tutum almasına neden oluyor. Bu tıpkı MHP'nin tabanını Kürt refleksi üzerinden milliyetçi bir enerji ve Türk tabam toplaması gibidir. Yani AKP son Genel Kurulundaki siyaset diliyle Türklük ve Sünnilik üzerinde bu kesimlerin toplamına erişme istiyor. Suriye'deki sürece ilişkin en doğru tutum, emperyalist oyunların dışında, savaşın karşısında, barış için mücadele etmekten geçiyor. Bu ise Suriye'de baskıcı rejimi eleştirmek hakkımızı engellemiyor. AKP iktidarı Suriye'de suç ortaklık ediyor. Suriyeli halklar arasında taraf olarak, mezhep ekseninde bu insanları birine düşürüyor. Nefret söylemi üzerinden barış değil, savaş üretilir. AKP'de bunu yapıyor. AKP'nin Ortadoğu'daki ırkçı ve mezhepsel politikaları, düşman üreten nefret dili Türkiye'yi ve bölgeyi ateşin içine atıyor. Komşu hayatımız düşman hayatına dönüşüyor. Suriye'deki savaş ve yaşanan insanlık dramına karşı kapımızı açalım, savaş mağdurlarının yanında olalım. Fakat AKP iktidarı Suriye'deki savaşı ve tetikçilerini destekliyor. Suriye'de savaşın ve ölümlerin suçlusu eli silahlı grup Türkiye'den besleniyor. Bu grup ülkemizi terk etmelidir. Sokaklarımız şiddetten arındırılmalıdır.

Son olarak, Alevilerin bu Pazar yani 7 Ekim'de büyük bir miting hazırlığı var, değerlendirmeniz ne olacak?

20 yıllık Alevi hareketinin geldiği nokta itibariyle, taleplerini derneklerden sokaklara taşıyor. Aleviler Osmanlı'nın ve cumhuriyetinin eşit haklarından mahrum bırakılmış vatandaşları olarak, 21. Yüzyılda ayrımcılığın bir ilkellik olduğunu düşünüyor.

Dolaysıyla Cumhuriyetin kimsesizleri, ötelenmişleri, ötekileştirilmişleri, dışlanmışları, yok sayılmış ve inkâr edilmiş halleriyle 7 Ekim'de AKP iktidarının eğitimde dindarlaştırmayı yaygınlaştıran 4+4+4 düzenlemesine, ayrımcılık uygulamalarına, nefret söylemine itiraz edecektir.

Sosyal soygun ve sömürünün, savaş çığırkanlığının kol gezdiği ülkemizde, barıştan yana açıktan tutum almak için, on binlerce duyarlı Alevi, musahipleriyle bir arada demokrasi, laiklik, eşitlik için mücadele edecektir. Sözünü ve taleplerini dünya kamuoyu ile paylaşacaktır. Sivas, Maraş, Çorum, Gazi, Dersim, Malatya ve nice adreslerde yaşanmış "acı hikâyelerin susan sahipleri olmayacağız" demek için, Katliamlarla yüzleşelim diye, "Madımak Müze olsun" diye 7 Ekim'de sokakta olacaktır.

AKP'nin kendisine demokrat anlayışını mahkûm edip, "gelin herkese demokrat olalım" demek için ve en önemlisi tezkere ile Türkiye'yi savaşa, ölümlere gebe bırakacak tezkere ve politikalarına hayır diyecek bir mitin olması açısından da önemlidir. Yani bölgemizde, sıfır sorunla yaşamak isterken, sıfır komşuyla yaşamak istemiyoruz.

İslamcı ve neo liberal kuşatmaya ve Alevilere ve diğer toplumsal kesimlere yönelik ayrımcılığa karşı gerçek bir laiklik için sokağın ve toplumun sesi olacak bir miting olacaktır.

Bu nedenle gelin canlar 7 Ekim'de Ankara-Sihhiye'de bir olalım demek zorundayız. Gerçek Bir Laiklik ve Demokratik Türkiye İçin bu mitingde Aleviler musahipleriyle buluşacaktır.

Dosya Yazıları
- Gerici, Baskıcı Uygulamalara ve Asimilasyona Karşı Özgürlük Mücadelesi (Giriş Yazısı)
- Türkiye'de Alevilik Sorunundan Daha Büyük Bir Sunnilik Sorunu Var! (Ali Murat İrat ile söyleşi)
- Hakan Mertcan ile Aleviler ve Nusayriler üzerine söyleşi
- Pınar Ecevitoğlu - Alevi Sorunu, Baskılarla Artan Bir Devlet Sorunudur!